

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **POHOTOVOŠŤ, s.r.o.**, so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grö sslingova 4, proti žalovanému: **Slovenská republika**, za ktorú koná **Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky**, so sídlom v Bratislave, Župné námestie č. 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 6 C 147/2012, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 3. decembra 2013, sp. zn. 15 Co 752/2013 a proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 3. decembra 2013, sp. zn. 12 NcC 50/2013, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 3. decembra 2013, sp. zn. 15 Co 752/2013 **z r u š u j e** a vec vracia na ďalšie konanie.

Konanie o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 3. decembra 2013, sp. zn. 12 NcC 50/2013 **z a s t a v u j e**.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Revúca uznesením zo dňa 19.4.2013, č. k. 6 C 147/2012 - 32 uložil žalobcovi povinnosť, aby v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia zaplatil súdny poplatok za vznesenú námietku zaujatosti vo výške 66,- € s poučením, že ak nebude poplatok zaplatený v určenej lehote, bude ho súd vymáhať. Proti uzneseniu podal odvolanie žalobca, ktorý žiadal napadnuté uznesenie zrušiť, pretože poplatková povinnosť bola uložená v rozpore so zákonom a neexistovali dôvody pre vydanie odvolaním napadnutého uznesenia.

Krajský súd Banská Bystrica uznesením zo dňa 3. decembra 2013, sp. zn. 15 Co 752/2013 odvolanie žalobcu proti tomuto uzneseniu súdu prvého stupňa odmietol

podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. s odôvodnením, že napadnuté uznesenie bolo zástupcovi žalobcu doručené prostredníctvom súdu dňa 13. júna 2013, lehota na podanie odvolania začala plynúť nasledujúcim dňom 14. júna 2013 a posledným dňom lehoty na včasné podanie odvolania bol deň 28. júna 2013 (piatok). Žalobca odvolanie podal osobne na súde až 1. júla 2013 (pondelok), teda po uplynutí lehoty v zmysle ustanovenia § 204 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Proti uzneseniu Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 3.12.2013 podal dovolanie žalobca, ktorý žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Namietal, že postupom odvolacieho súdu, ktorý odmietol odvolanie, mu bola odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p. Dovolanie odôvodnil tým, že odvolanie nepodal osobne v podateľni súdu prvého stupňa, ktorým je Okresný súd Revúca, ale prostredníctvom doručovateľskej spoločnosti ReMax Courier Service, spol. s r.o., IČO: 35 825 456, so sídlom v Bratislave, Cikkerova 2, ktorej predmetom podnikania je „poskytovanie poštových služieb“, rovnako ako Slovenskej pošty, a. s. Uvedenej obchodnej spoločnosti odovzdal odvolanie dňa 28. júna 2013, teda v čase, keď ešte márne neuplynula lehota na podanie odvolania v zmysle § 57 ods. 3 O.s.p. a preto neexistoval dôvod na odmietnutie odvolania v zmysle § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p., podľa ktorého odvolací súd odvolanie odmietol ako podané oneskorene.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), najskôr skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.) a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243 a ods. 3 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je prípustné.

Podľa § 239 ods. 1 písm. a/, b/ O.s.p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm.c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska.

Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovoláním žalobcu je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., proti ktorým zákon dovolanie pripúšťa a preto prípustnosť dovolania žalobcu z nich vyvodit' nemožno.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p., neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania žalobcu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Vady konania uvedené v § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. žalobca nenamietal a ich existenciu nezistil ani odvolací súd. Preto prípustnosť dovolania z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

S prihliadnutím na obsah dovolania žalobcu Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne skúmal, či postupom a rozhodnutím súdov nedošlo k odňatiu možnosti účastníkom konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. treba rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré

účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím je aj uznesenie, ktorým odvolací súd nesprávne odmietne odvolanie ako oneskorene podané (R 23/1994).

Podľa § 204 ods. 1 O.s.p. odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 57 ods. 3 O.s.p. lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

Pre splnenie podmienky včasnosti podania odvolania treba, aby odvolanie bolo podané v lehote stanovenej ustanovením § 204 ods. 1 O.s.p. Ide pritom o lehotu procesnú, čo znamená, že v zmysle § 57 ods. 3 O.s.p. stačí, ak je odvolanie posledný deň odvolacej lehoty podané na súde alebo sa odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

Z obsahu spisu vyplýva, že uznesenie súdu prvého stupňa bolo zástupcovi žalobcu doručené dňa 13. júna 2013. Posledným dňom 15-dňovej lehoty na podanie odvolania bol deň 28. jún 2013 (piatok), ako konštatoval aj odvolací súd a ktorá skutočnosť ani nebola sporná.

Z podacej pečiatky Okresného súdu Revúca síce možno zistiť, že odvolanie proti uzneseniu bolo podané na tomto súde osobne dňa 1. júla 2013, z ktorej skutočnosti vychádzal aj odvolací súd pri svojom závere o jeho oneskorenom podaní, ale z predloženého dokladu žalobcom o odovzdaní zásielky s jeho popisom na prepravu spoločnosti ReMax Courier Service, spol. s r.o. (aktuálny stav zásielky č. 1551530943), o ktorom odvolací súd v čase rozhodovania o odvolaní nemal vedomosť (žalobca ho pripojila až k dovolaniu), súčasne vyplýva, že žalobca odvolanie odovzdal na jeho doručenie súdu (Okresnému súdu Revúca) tejto obchodnej spoločnosti dňa 28. júna 2013 t. j. posledný deň 15-dňovej odvolacej lehoty.

Pre záver o splnení podmienky zachovania odvolacej lehoty v zmysle ustanovenia § 57 ods. 3 O.s.p. však bolo treba sa ešte zaoberať otázkou, či obchodná spoločnosť, ktorej

bolo odvolanie 28. júna 2013 (posledný deň odvolacej lehoty) odovzdané žalobcom na doručenie, možno považovať za orgán, ktorý mal oprávnenie a zároveň aj povinnosť odvolanie (Okresnému súdu Revúca) doručiť.

Orgánom povinným doručiť podanie, ktorým sa vykonáva úkon viazaný lehotou, je v zmysle zákonom stanovených podmienok ktorýkoľvek okresný súd § 42 ods. 2 O.s.p.), odvolací súd § 218 ods. 2 O.s.p.), správny orgán, ktorý vydal rozhodnutie (§ 250m ods. 2 O.s.p.), príslušný orgán nápravno - výchovného ústavu, zdravotníckeho zariadenia a pod. a napokon aj pošta, čo je zrejmé aj z ustálenej judikatúry súdov Slovenskej republiky (pozri napr. V 8/72, R 23/86, ZSP č. 2/2004).

Zákon č. 324/2011 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“), ktorého predmetom úpravy sú (aj) podmienky poskytovania poštových služieb (§ 1 ods. 1 písm. a/), definovaných ako služby poskytované na účely dodania poštovej zásielky (špecifikovanej v § 5), a to vybranie a distribúcia poštovej zásielky (§ 2) vymedzuje poskytovanie poštových služieb poštovým podnikom (§ 7) ako podnikateľskú činnosť. Poskytovať poštové služby možno len za podmienok stanovených zákonom a to len na základe registrácie vykonanej Poštovým regulačným úradom (§ 19) v rozsahu podľa všeobecného povolenia (rozhodnutia vydaného Poštovým regulačným úradom podľa § 17), resp. na základe poštovej licencie (rozhodnutia vydaného Poštovým regulačným úradom podľa §44).

Konanie o registrácii t. j. zápis osoby, ktorá bude poskytovať poštové služby do registra poštových podnikov, upravuje zákon v § 19 až 22.

Poštový regulačný úrad vedie register poštových podnikov ako verejný zoznam, do ktorého sa zapisujú zákonom stanovené údaje, prístupný bezodplatne na jeho na jeho webovom sídle (§ 23). Podľa aktuálneho registra poštových podnikov je ku dňu vydania tohto rozhodnutia v ňom evidovaných 23 poštových podnikov s uvedením ich obchodného mena, dátumu registrácie, spôsobu označovania poštových zásielok a druhu (nimi poskytovaných) poštových služieb, vrátane Slovenskej pošty, a. s. (pod poradovým číslom 18) a spoločnosti ReMax Courier Service, spol. s r.o. s dátumom jej registrácie 30. apríla 2012 (pod poradovým číslom 3), ktorej žalobca odovzdal predmetné podanie - odvolanie (okrem iných zásielok)

na jeho doručenie príjemcovi Okresnému súdu Revúca dňa 28. 6. 2013, pred uplynutím zákonnej lehoty na podanie odvolania.

Vzhľadom na to, že spoločnosť ReMax Courier Service, spol. s r.o. je Poštovým regulačným úradom registrovaným poštovým podnikom poskytujúcim poštové služby (označené ako OS -ostatné poštové služby) v zmysle zákona, treba ju považovať za orgán, ktorému je možné odovzdať podanie a ktorý má povinnosť toto podanie doručiť s následkom zachovania lehoty v zmysle ustanovenia § 57 ods. 3 O.s.p.

Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že žalobca dôvodne namietal, že odvolací súd, ktorý odmietol odvolanie ako oneskorene podané podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p., mu odňal možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto podľa § 242 ods. 1 prvá veta O.s.p. po preskúmaní rozhodnutia odvolacieho súdu, podľa § 243b ods. 2 O.s.p. zrušil uznesenie odvolacieho súdu vo výroku, ktorým odvolací súd odmietol odvolanie žalobcu ako podané oneskorene podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p., vzhľadom na vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Krajský súd v Banskej Bystrici ďalším dovolaním napadnutým uznesením zo dňa 3. decembra 2013 sp. zn. 12 Nc C 50/2013 rozhodol, že sudcovia Okresného súdu Revúca JUDr. Ľubomír Šabla a JUDr. Miroslava Kvetková nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca dovolanie. Na základe uvedenej právnej argumentácie navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pri rozhodovaní o tomto dovolaní žalobkyne vzal na zreteľ ustanovenie § 236 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého účastník konania môže dovolaním napadnúť iba právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu. Odvolacím súdom je krajský súd, ak rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu (§ 10 ods. 1 O.s.p.) a Najvyšší

súd Slovenskej republiky, ak rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu krajského súdu ako súdu prvého stupňa (§ 10 ods. 2 O.s.p.).

V danom prípade dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým Krajský súd v Banskej Bystrici nerozhodoval ako súd odvolací (po podaní odvolania niektorým z účastníkov konania proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa - pozri § 201 a nasl. O.s.p.), ale ako súd nadriadený Okresnému súdu Revúca v zmysle § 16 ods. 1 O.s.p. (rozhodujúci o námietke zaujatosti vznesenej účastníkmi konania proti sudcovi okresného súdu). Dovoláním žalobcu teda nie je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vydané v inštančnom postupe, ale rozhodnutie nadriadeného súdu o námietke zaujatosti v zmysle § 16 ods. 1 O.s.p. a takéto rozhodnutie nie je spôsobilým predmetom dovolania.

Pretože dovoláním možno napadnúť len právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa a to v zmysle § 236 ods. 1 O.s.p., Občiansky súdny poriadok ani neupravuje funkčnú príslušnosť na prejednanie dovolania smerujúceho proti rozhodnutiu iného než odvolacieho súdu. Nedostatok funkčnej príslušnosti súdu na prejednanie veci patriacej do právomoci súdov je pritom neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, so zreteľom na ktorý súd konanie zastaví (§ 104 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto konanie o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu Banská Bystrica podľa § 243c O.s.p. a § 104 ods. 1 O.s.p. zastavil.

Podľa § 243d ods. 1 O.s.p. v novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 29. apríla 2014

Za správnosť vyhotovenia: Vanda Šimová

JUDr. Ľubor Š e b o, v.
predseda senátu